Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător - Holevițcaia Liudmila

Dosarul nr. 3a-105/25

2-23105007-02-3a-22012025

D E C I Z I E

19 martie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componență:

Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria

Judecători Braga Angela și Cașcaval Andrei

Grefier Gonciar Elena

examinând în ședință publică, apelul declarat de Serviciul Vamal împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 19 iunie 2024, adoptată în cauza civilă, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Braga Andrei împotriva Serviciului Vamal al R. Moldova, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 20 iulie 2023, Braga Andrei, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, solicitând; constatarea ca neîntemeiat și ilegal refuzul Serviciului Vamal privind anularea deciziei de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023; anularea Deciziei de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023 și a deciziei de soluționare a cererii prealabile nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023.

În argumentarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 10 mai 2023, Serviciul Vamal, făcând trimitere la secțiunea 29 Cod vamal, Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17 octombrie 2019 și pct. 4 al Ordinului Serviciului Vamal nr. 333 din 31 iulie 2014 cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a deciziei de regularizare, a formulat și expediat în adresa lui Braga Andrei, decizia nr. 880 din 05 mai 2023 cu mențiunea: refuzul plătitorului vamal.

Prin cererea prealabilă din 26 mai 2023, Braga Andrei a solicitat anularea Deciziei nr. 880 din 05 mai 2023, însă prin răspunsul nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023, Serviciul Vamal a respins contestația reclamantului.

Reclamantul a remarcat că, Serviciul Vamal nu a venit să acționeze în interesul legal al cetățeanului, or, prin refuzul de a emite o decizie de anulare în interesele beneficiarului, Serviciul Vamal grav a încălcat drepturile cetățeanului apărate prin lege.

În context, reclamantul a explicat că, la 28 octombrie 2020, în baza declarației vamale DV-6, chitanțierului TV-14 seria AC nr. 430753, a importat mijlocul de transport de model *****, cod vin *****, anul fabricării 2003, capacitatea cilindrică - 2148 cm^3, diesel, beneficiind de tratament tarifar favorabil (*codul scutirii 975 - scutiri aplicabile la mijlocul de transport indiferent de termenul de exploatare, pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială persoanelor cu dizabilităţi(reutilate în modul corespunzător*), clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm3 inclusiv"), în temeiul art. 28 lit. z) pct. l din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal, pct. 11 subpct. 1) din Nota la anexa nr. 2 Legii nr. 1380/1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal și Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Astfel, în corespundere cu prevederile art. 20 alin. (4^1) Cod vamal, se permite introducerea și plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm^3 inclusiv).

În conformitate cu prevederile art. 124 alin. (14) Cod fiscal, beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate.

În fapt, reclamantul specifică, că nu a comercializat, donat, transmis prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmitere în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate.

De altfel, prin decizia nr. 880 din 05 mai 2023, organul vamal eronat și subiectiv a interpretat prevederile art. 124 alin. (14) Cod fiscal.

Or, prin lipsa unui răspuns la cererea prealabilă din 26 mai 2023 cu privire la anularea deciziei nr. 880 din 05 mai 2023, Serviciul vamal a acționat neîntemeiat/în lipsa cadrului legal, la cererea reclamantului.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, a fost admisă acțiunea înaintată de Braga Andrei și, respectiv, anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023 și decizia adoptată în procedura prealabilă – nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023.

Solicitarea apelantului:

La 01 iulie 2024, Serviciul Vamal a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024, iar la 06 decembrie 2024 a fost înregistrată cererea de apel motivată prin care a fost solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă.

În motivarea cerințelor înaintate, apelantul a invocat aceleași argumente care au fost indicate în referința depusă la 30 august 2023, invocând suplimentar că instanța de judecată a efectuat o cercetare sumară a circumstanțelor cauzei, concluzionând absolut eronat asupra aspectelor faptice și juridice ale litigiului dedus judecării, iar în consecință a adoptat o hotărâre ilegală.

Astfel, apelantul a invocat că, conform formularului tipizat TV-14 Chitanța seria AC nr. 430753 cu numărul de înregistrare 1901 din 28 octombrie 2020, s-a importat mijlocul de transport, model *****, șasiu nr. *****, anul fabricării 2003, capacitatea cilindrică 2.148 cm^3, diesel, greutatea 1.495 kg, cu valoarea mărfii în vamă de ***** lei, fiind aplicat tratamentul tarifar favorabil.

Ulterior, organul abilitat cu atribuții de efectuare a controlului ulterior, a stabilit conform informației extrase din SI ”Frontiera” că, la traversările frontierei de stat, Braga Andrei nu era la volanul mijlocului de transport și nici în calitate de pasager.

Or, apelantul a subliniat că, conform pct. 28 din Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 ”*pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială*”, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condițiile menționate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal și pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 din aceeași lege, art. 20 alin. (4^1) pct. 1) Cod vamal, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, împuternicirile cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială, conform anexei nr. 4 la Regulament.

Astfel, s-a solicitat de la Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei, Consiliul *****, informații privind persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii - Braga Andrei, iar prin scrisoarea nr. 49 din 13 ianuarie 2022, organul sesizat a comunicat că, la data de 20 iulie 2022, Braga Andrei a depus cerere privind renunțarea la compensație, în schimbul facilităților fiscale și vamale. Totodată autoritatea a menționat că, Braga Andrei a declarat că nu necesită eliberarea certificatului confirmativ privind abilitarea cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii, întrucât este apt să conducă mijlocul de transport de unul singur.

În altă ordine de idei, apelantul a remarcat că, deși la 10 mai 2022 de către Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului *****, a fost eliberat certificat confirmativ privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii prin care se confirmă că, Lipcan Vasile este abilitat cu atribuții de însoțire/îngrijire a lui Braga Andrei, analizând traversările în corelare cu data eliberării certificatului confirmativ, la momentul traversări nr. 1-4, dreptul de a conduce mijlocul de transport nu era legal acordat lui Lipcan Vasile, iar traversările nr. 14, 17, 28, 30, 36, 39, 42 au fost realizate de către Racoviță Roman, persoană care nici la momentul traversări, nici la această etapă nu are dreptul de a conduce mijlocul de transport.

Respectiv, în temeiul art. 127^{5} alin. (1) lit. c), art. 127^{13}, art. 181^{1}, art. 202^{2}, ari. 202^{3} art. 202^{7} Cod vamal, a fost întocmită decizia de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023, fiind recalcularea și achitarea obligațiilor vamale în sumă totală de 228.220,62 lei, precum și a penalității conform prevederilor art. 129 pct. 22) Cod vamal și art. 228 Cod fiscal în sumă de 50.919,86 lei.

Suplimentar, apelantul a menționat că, instanța de fond eronat a concluzionat că, în cazul în care organul vamal avea să respecte drepturile reclamantului prevăzute de norma legală citată și avea să respecte principiile impuse de legiuitor - *principiul legalităţii, cercetării din oficiu, bunei-credinţe, imparţialităţii* și avea să acorde reclamantului dreptul de a prezenta probe în apărarea sa, reclamantul avea să prezinte probele pe care le-a prezentat și in instanța de judecată - certificatul confirmativ nr. 479 din 10 mai 2022 (. . .) ceea ce în mod previzibil, este de natură să convingă, inclusiv și un observator independent, că temei de emitere a deciziei de regularizare, nu există, or, prin citația de reverificare nr. 7321 din 25 aprilie 2023, Braga Andrei a fost invitat pentru a fi informat asupra rezultatului controlului ulterior, astfel instanța a examinat superficial cauzei și dosarul administrativ.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 232 alin. (1) și (2) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la

pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din lucrările cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 19 iunie 2024, apelul nemotivat fiind declarat la data de 01 iulie 2024, hotărârea motivată a fost recepționată de Serviciul Vamal la 08 noiembrie 2024, iar motivarea apelului a fost înregistrată la 06 decembrie 2024, astfel Completul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În ședința instanței de apel, intimatul Braga Andrei a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul apelantului Serviciul Vamal nu s-a prezentat și nu a înaintat cerere de amânare sau examinare în lipsă, deși procedura de citare legală a fost respectată.

Astfel, în temeiul art. 379 alin. (2) coroborat cu art. 218 Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

În materie de drept, potrivit art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

De asemenea, în conformitate cu art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Din conținutul art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În context, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Din lucrările cauzei se atestă că, Braga Andrei, fiind o persoană cu dizabilități locomotorii severe din 28 octombrie 2020, a importat mijlocul de transport, model *****, șasiu nr. *****, anul fabricării 2003, capacitatea cilindrică 2.148 cm^3, diesel, greutatea 1.495 kg, cu valoarea mărfii în vamă de ***** lei, fiind aplicat tratamentul tarifar favorabil (scutirea 975) prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, Hotărârea Guvernului nr. 474/2016, iar în baza documentelor prezentate la postul vamal Sculeni (2010 - PVFI, rutier), a fost întocmit formularului tipizat TV-14 Chitanța seria AC nr. 430753 cu numărul de înregistrare 1901 din 28 octombrie 2020 de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice.

În cadrul controlului ulterior efectuat, examinând informația din Sistemul Informațional al Serviciului Vamal, SI ”Frontiera” în perioada A/2021-A/2022 aferent traversării frontierei de stat și stabilind că, mijlocul de transport în cauză a fost condus de persoane fizice rezidente/nerezidente, altele decât Braga Andrei, organul vamal a emis decizia de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023, fiind recalculate spre încasare obligațiile vamale în sumă totală de 228. 220,62 lei, precum și penalitatea calculată conform prevederilor art. 129 pct. 22) Cod vamal, art. 228 Cod fiscal în sumă de 50. 919,86 lei.

Manifestând dezacord cu decizia menționată mai sus, la 26 mai 2023 Braga Andrei a înaintat o cerere prealabilă solicitând anularea deciziei nr. 880 din 05 mai 2023, însă, prin răspunsul nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023, Serviciul Vamal a respins contestația reclamantului.

Astfel, nefiind de acord cu decizia emisă și răspunsul furnizat, Braga Andrei a înaintat prezenta acțiune în ordine de contencios administrativ, cu cerințele deduse judecății.

În drept, conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Dispoziția art. 189 alin. (1) Cod administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Corespunzător art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actele administrative individuale – decizia de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023 și răspunsul la cererea prealabilă nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023, constituie acte defavorabile reclamantului, iar din analiza actelor administrative contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare conform art. 206 Cod administrativ.

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Completul judiciar atestă că, Braga Andrei este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 19 iunie 2024 a admis acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Braga Andrei.

Completul judiciar constată că, hotărârea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 20 alin. (4^1) alin. (1) Cod vamal, prin derogare de la prevederile alin. (4), se permite introducerea și plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare, importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm^3 inclusiv).

În conformitate cu prevederile art. 124 alin. (14) Cod fiscal, beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate.

La caz, instanța de apel reține că, la momentul declarării autoturismului, reclamantul/intimat a prezentat:

- declarația vamală DV-6 întocmită de către Braga Andrei;
- copia buletinului de identitate a lui Braga Andrei și a lui Braga Ion;
- declarație/angajament a persoanei terțe pe numele Braga Ion cu referire la livrarea mijlocului de transport importat beneficiarului;
- certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, seria/nr. *****din *****, eliberat de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, inclusiv anexa la acest certificat;

- certificatul nr. 397 din 20 iulie 2020 privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale, eliberat de către Direcția de Asistență Socială și Protecție a *****, inclusiv Concluzia nr. 103 din ***** de la Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității a persoanei cu dizabilități a aparatului locomotor;
- procura nr. 5811 din 20 octombrie 2020, prin care Braga Andrei, i-a împuternicit pe Bragoi Vasile și Braga Ion, pentru a-l reprezenta în fața persoanelor fizice și juridice, instituții și autorități publice, Serviciul Vamal, autoritățile vamale și de frontieră ale RM, poliția de frontieră, inclusiv în fața CNAS, alte instanțe competente, cu toate drepturile ce reies din calitatea lui de proprietar al autoturismului *****, în vederea introducerii acestuia în RM cu achitarea drepturilor de import, procedurilor vamale, altor taxe/plăți, precum și întreprinderea altor acțiuni în acest sens;
- card de circulație nr. ***** a mijlocului de transport model *****, șasiu nr. *****;
- registrul public auto *****referitor la importul automobilului *****;
- factura proforma nr. 10/A încheiată în or. Padova, Italia între ***** și persoana fizică rezidentă Braga Andrei, referitor la vânzarea mijlocului de transport model *****;
- declarația vamală de export cu număr de referința ITTLPPTR64R24G224E-768348-F din data de 15 octombrie 2020, referitor la importul mijlocului de transport model *****, cu valoarea statistică în sumă de *****, procurat din Italia;
- declarația pe propria răspundere a beneficiarului din 28 octombrie 2020, prin care persoană cu dizabilități locomotorii severe, s-a obligat să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale, să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit de legislație, să renunțe la compensările pentru transport în schimbul acestei facilități fiscale și vamale, să informeze Serviciul vamal în cazul în care mijlocul de transport a fost înstrăinat în una din modalitățile menționate la lit. b) și lit. e) să achite drepturile de import, precum și amenzile și penalitățile datorate.

Astfel, în baza documentelor prezentate la postul vamal Sculeni (2010 - PVFI, rutier), a fost întocmit formularului tipizat TV-14 Chitanța seria AC nr. 430753 cu numărul de înregistrare 1901 din 28 octombrie 2020 de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice.

Completul specializat relevă că, drept temei pentru emiterea deciziei de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023, organul vamal a făcut referire la faptul că, conform informației extrase din SI ”Frontiera”, la traversările frontierei de stat cu

mijlocul de transport din cauză, Braga Andrei nu era la volanul mijlocului de transport și nici în calitate de pasager.

Astfel, apelantul a subliniat că, conform pct. 28 din Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 ”*pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială*”, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condițiile menționate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal și pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 din aceeași lege, art. 20 alin. (4^1) pct. 1) Cod vamal, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, împuternicirile cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială, conform anexei nr. 4 la Regulament.

De altfel, reiterând conceptul instanței de fond, Colegiul susține că, concluzia organului vamal este bazată pe interpretarea greșită a legii și a stării de fapt.

Respectiv, cu referire la faptul că la traversările frontierei de stat, la volanul mijlocului de transport nu se afla personal Braga Andrei, instanța de apel menționează că, în pct. 28 din Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 au fost stabilite unele excepții care stipulează că mijloacele de transport introduse în condiții favorabile, pot fi conduse *de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, împuternicirile cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială*.

În cazul din speță, cu asemenea atribuții a fost împuternicit Lipcan Vasile, fapt ce se confirmă prin certificatul confirmativ nr. 479 din 10 mai 2022, eliberat de Direcția asistența socială și protecție a *****, or, Lipcan Vasile, fiind audiat în instanța de fond în calitate de martor, a explicat că, scopul deplasărilor peste hotare a fost transportarea apei de la izvor, necesare pentru reclamant.

Mai mult ca atât, deși în unele cazuri, în calitate de șofer a fost indicat Racoviță Roman, urmărind consecutivitatea traversării frontierei, instanța de apel remarcă faptul că, în unele cazuri Racoviță Roman a ieșit din RM, iar Lipcan Vasile a intrat pe teritoriul RM la volanul mijlocului de transport, iar în altele cazuri Lipcan Vasile a ieșit din RM, iar Racoviță Roman a intrat pe teritoriul RM la volanul mijlocului de transport, fapt care demonstrează autoturismul nu a fost transmis unui terț și nu a trecut frontiera de stat fără prezența lui Lipcan Vasile.

De asemenea, faptul că Racoviță Roman s-ar afla la volanul mijlocului de transport, nu exclude factorul de oboseală a lui Lipcan Vasile.

În altă ordine de idei, deși partea apelantă susține că Braga Andrei nu a fost înregistrat drept pasager la momentul traversării frontierei, Completul de judecată menționează că aspectul dat nu demonstrează încălcarea condițiilor aplicării tratamentului tarifar favorabil (scutirea 975) de care a beneficiat intimatul la

momentul importului mijlocului de transport, or, sumele TVA, accizele, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale, pot fi calculate și încasate de la beneficiar sau de la persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport și/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului, doar dacă s-a demonstrat că bunul importat a fost comercializat, transmis în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar, fapt care nu a fost demonstrat nici în prima instanță și nici în instanța de apel.

În același context, Completul de judecată consideră irelevante argumentele apelantei precum că Braga Andrei ar fi admis încălcarea propriilor declarații, conform Anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, prin care s-a obligat: a) să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale: b) să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă; d) să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit de legislație; e) să renunțe la compensările pentru transport în schimbul acestei facilitați fiscale și vamale; f) să informeze Serviciul Vamal în cazul în care mijlocul de transport a fost înstrăinat în una din modalitățile menționate la lit. b) și lit. e) să achite drepturile de import, precum și amenzile și penalitățile datorate.

Cu referire la argumentele apelantului despre faptul că nu era obligatorie citarea și informarea în prealabil a declarantului vamal supus controlului ulterior, Colegiul reține că, potrivit pct. 91 din Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17 octombrie 2018 ”*pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale*”, activitatea de reverificare a declarațiilor vamale se realizează de către personalul subdiviziunilor de control ulterior în baza informațiilor aferente criteriilor de selectivitate pe culoarul albastru de control vamal, în baza planurilor de control și în baza activității proprii de analiză de risc. **În cazul constatării unor erori, contradicții între declarația vamală și documentele verificate, ce duc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal, prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale**. Iar în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, organul vamal întocmește decizia de regularizare aferentă acestora, în conformitate cu prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000 și actelor normative ale Serviciului Vamal.

De rând cu norma citată, art. 69 și 70 Cod administrativ, instituie principii de bază și stabilește că toate autoritățile publice, inclusiv Serviciul Vamal, când

inițiază o procedură administrativ din oficiu, să informeze în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil, însă, această obligație, a fost neglijată de către autoritatea publică pârâtă.

Complementar, instanța de apel consideră irelevante alegațiile apelantului precum că, pentru a nu fi sancționat corespunzător, Braga Andrei urma să utilizeze mijlocul de transport în scopul pentru care a fost importat, or, pe lângă faptul că, în cadrul instanței de fond s-a constatat că reclamantul are dizabilitate locomotorii severă (are doar un picior) și, respectiv nu este apt să conducă mijlocul de transport de unul singur, fiind un mijloc de transport dotat cu cutie de viteză mecanică, Serviciul Vamal nu a demonstrat că, traversările frontierei de către Lipcan Vasile - *persoană abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a intimatului,* cu mijlocul de transport în cauză, nu s-ar fi efectuat în interesele lui Braga Andrei.

Respectiv, destinația finală a mijlocului de transport, nu a fost schimbată, el este în continuare utilizat pentru necesitățile lui Braga Andrei.

Suplimentar, apelantul a evitat să indice acele informații catalogate drept eronate, precum și să indice noile circumstanțe, care la moment au dictat necesitatea acționării în vederea regularizării situației.

De altfel, instanța de apel consideră că, în cazul în care, decizia de regularizare a fost emisă în circumstanțe când informațiile pe baza cărora s-a efectuat importul au fost exacte și complete, însă organul vamal a considerat ulterior că destinația finală a mijlocului de transport a fost schimbată, efectuând un control ulterior, la emiterea deciziei de regularizare, urmează să justifice și să probeze cu maximă diligență faptele imputate, în scopul de a preveni riscul încălcării principiului securității raporturilor juridice.

În acest sens, legea prevede că, rectificarea declarațiilor vamale este permisă doar în situația în care, în cadrul controlului se constatată că importatorul a furnizat informații eronate la depunerea declarației, ceea ce nu poate fi stabilit în speță.

Astfel, nu poate fi acceptată drept un motiv suficient pentru rectificarea declarației vamale, faptul că la volanul mijlocului de transport importat de Braga Andrei se aflau alte persoane, or, Serviciul Vamal are obligația să demonstreze că, destinația finală a mijlocului de transport a fost schimbată.

Instanța de apel, de asemenea, nu poate reține argumentele Serviciului Vamal cu privire la practica judiciară în cazuri similare, or, hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central, din 24 noiembrie 2021, conține o speță diferită de cea soluționată în prezent, deoarece, inițial din litigiul prezentat drept exemplu, se desprinde faptul că acțiunile organului vamal au survenit în urma încheierii de către declarant, a unui contract de comodat a mijlocului de transport importat cu facilități fiscale și vamale.

În circumstanțele descrise supra, prima instanță întemeiat a anulat decizia de regularizare nr. 880 din 05 mai 2023 și decizia nr. 28/11-8400 din 23 iunie 2023, adoptată în procedura prealabilă.

Instanța de apel notează că, contrar art. 93 alin. (1) Cod administrativ care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale, iar prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, or hotărârea contestată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

Nu în ultimul rând, instanța menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, din argumentele apelantului nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că *”... art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes...* ”, consideră necesar de a respinge cumulul argumentelor invocate în apel, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Finalmente ținând cont de raționamentele enunțate supra și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Serviciul Vamal și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. art. 389-390, Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Serviciul Vamal.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024 în cauza civilă, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Braga Andrei împotriva Serviciului Vamal al R. Moldova, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător
Sîrbu Victoria

Judecători Braga Angela

Cașcaval Andrei